

Za proteklih deset godina nadobijao sam se toliko batina, rizikujući da mi prebiju prste od kojih živim. Još kao klinac shvatio sam da ako sam sebe ne uzimam ozbiljno - niko neće

Aleksandar Simić

MILENA MARJANOVIĆ
FOTO: E. CONKIC

Put kojim samo retki idu

Aleksandar Simić ima samo 27 godina. Kad govori, reklo bi se bar dvaput više. Danas je kompozitor, a nekada - bio je dak "Treće beogradske. Beograd mu je baza gde piše, a svet, tamno gde se bavi muzikom jer „ovde pravog tržišta za klasičnu muziku nema“.

„Za proteklih deset godina nadobijao sam se toliko batina rizikujući da mi prebiju prste od kojih živim“, kaže sipajući iz rukava svoju biografiju koju i sam zapisuje da mu je jednog dana ne bi falsifikovali. Svakako bitan detalj je: umalo da bude izbačen iz Gimnazije zato što je svojevremeno dobacio da Azema Vlasija ne treba hapšiti. Učionica je za tren ispražnjena. Ostao je sam u klupi... Nije prošlo mnogo godina, kada je i sam iznaden, krajem oktobra, u avionu, na relaciji London - Beograd, saznao da njegovo delo otvara Bemus. Ne bi tu informaciju ni zapazio da nije ugledao fotografiju Zubina Mehte...

Odmah sutradan pojavljujete se na RTS-u. Kako ste se posle svega osećali kao gost državnog medija?

- Medije doživljavam kao mesto na kome slovestan građanin može da upre prstom, a ne samo kao ličnu promociju. Kao što mi je pre

neki dan rekao novi papški nuncije Monsinor Sbarbaro: „Ti nisi kompozitor, ti si misionar“, i, zaista - mora postojati misija.

Jeste li svesni svoje misije?

- Do četraneste ne samo što nisam imao veze s muzikom, već su mi govorili da sam nemuzikalan. Sve mi je išlo super, osim muzičkog. Sećam se takmičenja „Raspevana odeljenska zajednica“, u osnovnoj školi. Ušli smo u konkurenciju 15 horova na gradskom nivou. Nastavnica je imala tremu pri pomisli da mogu otvoriti usta. Dala mi je instrukciju: „Simiću, samo otvaraj usta, nemoj pevati“. Ali, namesitio se da baš ja stanem pored mikrofona. Možda je to bilo predskazanje. Nisam izdržao. Počeo sam da pevam iz sveg glasa. Diskvalifikovani smo. Niko u razredu nije sa mnom razgovarao... Tada sam shvatio da mi pripada više.

Kada dobijate priliku da svirate?

- Bio sam s roditeljima u Amsterdamu kada sam, upitan šta želim za rođendan, dobio klavir. Note sam naučio iz priručnika. Jedan jedini čas i - Akademija.

Upisali ste se na Muzičku akademiju kao najbolji na svim prijemnim listama, ali niste mogli

prethodno i u muzičku školu. Zbog čega?

- Već sam imao pubertetske brkove, a u školu idu klinici.

I čemu vas je to naučilo?

- Shvatio sam da se ne mogu dokazivati kroz institucije sistema, već da moram naći svoj način.

Pa koji je vaš način dokazivanja?

- Komponujem od prvog dana za klavir. U stvari, od pre, kad sam čukao digitron. Cim sam primljen na Akademiju, zakazao sam autorsko veče (što inače rade umetnici od šezdeset leta) otvorivši time salu Regentovog doma u zgradi Protokola.

Izvođenja vaših dela uvek prati priča ili bolje reći vizuelni spektakl. Zašto?

- Muziku čini i enterijer gde se izvodi, a u „Protokolu“ je kralj Aleksandar potpisao ujedinjenje Srba Hrvata i Slovenaca. Izvedbu moje opere „Faust“, za solo violončelo, prve opere za solo instrument u svetu, pratili su fantastični slajdovi katakombi Rimskog bunara koje je snimao Janoš Mesaroš... Time doživljaj postaje potpuniji.

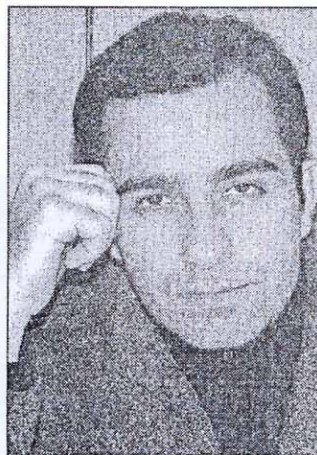
Da delo „Portret maršala Žukova“ pisano povodom proslave 50 godina pobe nad fašizmom dobijate Plaketu Ruske federacije. Za Fondaciju „Teleton“ Džerija Luisa napisali ste himnu distroficara. Vašom uspavankom za malog Hrista, „Kratima“, obeležavate 2000. godina hrišćanstva u Petrogradu, Nikoziji i Londonu. Otkakle vam toliko vremena za rad?

- Spavam četiri sata, samo. Svi mi ponavljaju da usporim, da sam mlad, a ja pomislim da je Mocart umro u 35-joj. Godine su definitivno relativna kategorija. Ja sam još kao klinac shvatio da ako sam sebe ne uzimam ozbiljno - niko neće... Za par dana ulazim u studio da snimam kompoziciju „Albani kort“ (naziv potiče od mesta na Pikadiliju gde živi moja prijateljica, a vaša koleginica, Desa Trevisan).

Kompozicija je uspomena na par nedelja provedenih kod Dese koja je, recimo, prva žena urednik „Tajmsa“, u istoriji časopisa, i živi svdok istorije, od Staljina do naših dana... Potom treba da premijerno izvedem „Molitvu za izbacivanje od neprijatelja našijeh“, pisanu na tekst 139. psalma Davidovog.

Ta kompozicija nastala je kada su počele tenzije u Beogradu, početkom septembra. Je li to razlog što ona ima i tzv. gerilsku varijantu?

- Pozeleo sam da napišem muziku koju ćemo Pavle Aksentijević - čiji glas smatram najautentičnijim muzičkim fenomenom naših prostora - i ja, moći da izvodimo na haubi nekog automobila, ako počnu da nas biju. Pošto je „Kratima“ koju je pre pevao namenjena za masovni ansambel, trebalo mi je nešto kao gerilska varijanta. Slučajno mi je, otvorivši jedan psaltir iz 18. veka, iz knjige ispao ispresovan list zalepljen na darče hartije na kome je

neki monah napisao: „Hvala nauici koja me izbavi od zla“ zabeleži broj 139. psalma. Smrzao sam se kad sam ga otvorio. Počinjao je rečima: „Sačuvaj me, Gospode, od čoveka zla, koji oštre jezik svoj kao zmijin i svaki dan podižu rat“ Hvala bogu, nismo imali povoda da ga iskoristimo, što ne znači da necemo. Jer, „još uvek vas posmatramo“.

Verujete li u restauraciju duhovnosti na ovim prostorima?

- Vreme koje dolazi (tako bih to voleo) daće nam priliku da lonce i šerpe vratimo na njihovo mesto, pobrišemo samovare i bakine servise, a na tegle sa slatkim od ruža i vinogradskih breskava stavimo krpice od kanafasa. Da slatki miris pečenih paprika i kivanog paradajza potisne gordi ukus besmislenih vremena. Zbog gordosti i najveći među anđelima je pao.

A Novi Jerusalim je tu i čeka

Veliki i redak dar

Kada ste postali svesni svog talenta?

- Posle samo par dana sviraja na klaviru shvatio sam da ono što drugi vežbaju mesecima, ja odsviram odmah. To je veliki i redak dar. To mi je omogućilo da uklonim pregrade između sebe i muzike. Mogu da komuniciram s Parnasom kao što drugi ljudi govore između sebe. Samo pet meseci potom svirao sam kasne opuse Betovenovih sonata...